

Науково-практична конференція в рамках Міжнародного Гуцульського фестивалю

Цієї осені, 11-13 вересня, в Надвірнянському районі, що на Івано-Франківщині, відбувся ХХІІ Гуцульський фестиваль. Проведення гуцульських фестивалів стало вже традиційним, щорічним. Вони займають все більш чільне місце у відродженні, розвитку та утвердженню культури відомої далеко за межами України, етнографічної групи українців, яка проживає на території південно-східної частини Українських Карпат, гуцулів. Гуцульські фестивалі мають свою особливу історію. Їх започаткування відбувалося в центрі Гуцульщини, на Верховинщині, в нелегкі часи, на зорі незалежності України, створеним тут раніше товариством «Гуцульщина», при підтримці широких кіл громадськості Гуцульського краю. Склалась була ситуація, коли перше засідання організаційного комітету з проведення Гуцульського фестивалю проходило у перший день після проголошення ГКЧП державного перевороту. Це, звичайно, загрожувало великими бідами. Проте, організаційний комітет на цьому засіданні, проявивши особливу сміливість, вирішив: незважаючи на дану ситуацію, фестиваль проводити. Однак, тут зразу ж обстановка змінюється в кращу сторону: 24 серпня 1991 р. сесія Верховної ради України приймає Закон, яким проголошується незалежність України. Режим ГКЧП пішов в небуття і через неповний місяць часу на лісовій галявині в селі Верхньому Ясеніві Верховинського району був проведений I Гуцульський фестиваль, який дав старт наступним гуцульським фестивалям. Фестивалі поступово розширювали свій діапазон, залучаючи до участі в їх проведенні широкі кола не лише Гуцульського, але також інших регіонів України та представників Зарубіжжя.

Наступний, II Гуцульський фестиваль, був проведений осінню 1992 р. у Вижницькому районі Чернівецької області, а III Гуцульський фестиваль відбувся наприкінці літа 1993 р. у Рахівському районі

Закарпатської області. На них вже мала місце присутність гостей української діаспори.

Ці три фестивали були добрим початком в подальшому фестивальному русі на Гуцульщині, оскільки позитивно сприяли з національно-культурному і духовному відродженню та розвитку Гуцульського краю, хоч, звичайно, вони в основному носили ще переважно культурно-мистецький, розважальний характер.

Зі створенням в серпні 1993 р. на Гуцульщині наукової установи, Філії «Гуцульщина» інституту українознавства (нині відділення «Філія Гуцульщина» Науково-дослідницького інституту українознавства) робота з національно-культурного і духовного відродження та розвитку в Гуцульському регіоні стає системною, набуває більш об'ємного характеру та наукової спрямованості. Проведення культурно-мистецьких, розважальних заходів доповнюється та поєднується із заходами науковими. Вже в рамках IV Гуцульського фестивалю, що проводився осінню 1994 р. у Верховинському районі Івано-Франківської області, створеною тут науковою установою, Філією «Гуцульщина» інституту українознавства, спільно з товариством «Гуцульщина», регіональними і місцевими органами самоврядування та виконавчої влади, проведено науково-практичну конференцію, на якій було обговорено тему: «Актуальні проблеми етнічного, мовно-освітнього і культурного розвитку на Гуцульщині та шляхи їх розв'язання на етапі розбудови Української незалежної держави». В її роботі взяли участь і виступили з доповідями, крім науковців Філії «Гуцульщина» та представників органів місцевого самоврядування, закладів освіти та культури Гуцульського регіону, також учені Львова, Івано-Франківська, Чернівців.

І так у рамках всіх наступних гуцульських фестивалів, наукові конференції, з участю в їх роботі учених з інших регіонів України та Зарубіжжя, стали невід'ємною складовою частиною гуцульських фестивалів. На даних наукових конференціях розглядались актуальні

проблеми соціально-економічного та культурно-духовного розвитку Гуцульського регіону, національно-патріотичного, морально-правового та інших аспектів виховання жителів Гуцульського краю, збереження довкілля тощо. На даних конференціях з обговорюваних на них проблем, приймалися наукові рекомендації, які розсилались у відповідні загальнодержавні, регіональні та місцеві органи самоврядування, виконавчої влади, відомчі установи та організації для їх практичної реалізації.

На науково-практичній конференції, що проходила 11 вересня 2015 р. в рамках XXII Гуцульського фестивалю в Надвірнянському районі Івано-Франківської області, розглядалась тема: «Національно-патріотичне, природо-екологічне та морально-правове виховання населення Гуцульського регіону – важливий вклад у збереження цілісності України, її природних ресурсів та історико-культурної спадщини: стан, проблеми, шляхи їх розв'язання» .

Пленарне засідання конференції проходило в залі Народного дому м. Надвірна (Фото-1).

Конференцію вступним словом відкрив голова Надвірнянської міської ради Василь Попович. Учасників конференції благословляли священнослужителі УПЦ КП і УГКЦ (Фото - 2).



Фото 1. Учасники конференції



Фото 2. Привітання священнослужителів для учасників конференції

З привітаннями учасників конференції виступали:

- Голова Асоціації органів місцевого самоврядування регіону Гуцульщини Ярослав Кікінчук (фото-3).
- Голова Всеукраїнського об'єднаного товариства «Гуцульщина» Дмитро Стефлюк.
- Директор департаменту освіти і науки Івано-Франківської ОДА Віктор Кімакович.
- Голова секретаріату Всеукраїнської громадської організації «Союз Українок» Оксана Калинич та інші.

З доповідями на пленарному засіданні конференції виступили:

- Петро Сіреджук – професор, доктор історичних наук, Львівський національний університет ім. Івана Франка (Фото-4).



*Фото 3. Виступ Ярослава Кікінчука
голови асоціації органів місцевого
самоврядування Гуцульського регіону*



*Фото 4. Виступ професора Національного
Прикарпатського університету імені
Василя Стефаника Петра Сіреджука*

- Федір Гамор – професор, доктор біологічних наук, заступник директора з наукової роботи Карпатського біосферного заповідника (Фото-5).
- Олена Чабанюк – старший науковий співробітник фольклористики та етнології інституту ім. Т. Рильського НАН України та інші.

Підсумки роботи пленарного засідання конференції зробив завідувач відділення «Філія Гуцульщина» НДІУ МОН України Петро Шкрібляк (Фото-6). Він також презентував проект наукових рекомендацій даної конференції, який її учасниками прийнятий за основу.



*Фото 5. Виступ Федора Гамора
заступника директора Карпатського
біосферного заповідника*



*Фото 6. Виступ Петра Шкрібляка
завідувача Відділення Філія Гуцульщина
НДІУ МОН України*

Більш конкретно і поглиблено розглядались проблеми порядку денного конференції на її секціях.

З доповненнями на секції №1, керівників органів місцевого самоврядування, виконавчої влади і товариства «Гуцульщина» виступили:

Голова Всеукраїнського об'єднаного товариства «Гуцульщина» Дмитро Стефлюк на тему: «Перспективи збереження дикої природи Верховинського краю Українських Карпат».

Голова Надвірнянської регіональної організації товариства «Гуцульщина» Роман Гурмак на тему: «Національно-патріотичне виховання на Гуцульщині в 90-х рр. ХХ ст. Змістовні доповіді на даній секції були представлені іншими її учасниками.

В роботі секції №2 працівників органів та закладів освіти, науки, громадських, освітянських організацій, яка розглядала тему: «Роль, місце та шляхи вдосконалення національно-патріотичного і морально-правового виховання учнівської і студентської молоді в системі навчально-виховної роботи загальноосвітніх і вищих навчальних закладів», взяли участь і виступили з доповіднями науковці відділення «Філія Гуцульщина» НДІУ: завідувач відділення Петро Шкрібляк зробив доповідь на тему: «Очищення історії України в Другій світовій війні та її післявоєнних років від фальсифікацій і збочень радянською історіографією – важливий чинник піднесення ефективності національно-патріотичного, природо-екологічного та морально-правового виховання українського суспільства», ст. науковий співробітник відділення Іван Зеленчук виступив з доповіддю на тему: «Виховання в учнівської та студентської молоді краю любові до народного мистецтва Гуцульщини та України» (Фото-7), методист Івано-Франківського ОШПО Тетяна Глуханюк зробила на даній секції доповідь на тему: «Робота психологічної служби системи освіти Івано-Франківської області з постраждалими внаслідок АТО та членами їх сімей і т. д.

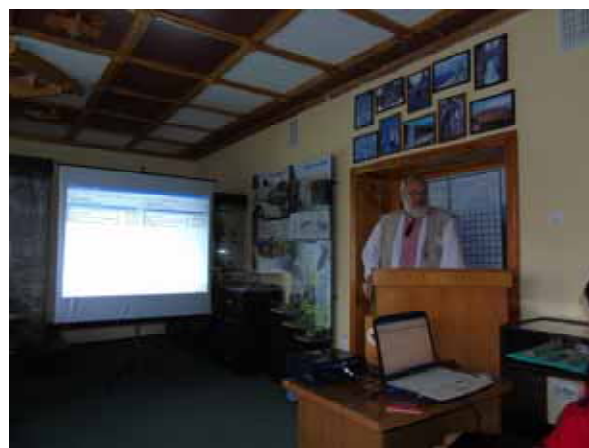
Старший науковий співробітник відділення «Філія Гуцульщина» НДІУ Ярослав Зеленчук брав участь у роботі секції №4 працівників природоохоронних установ та організації Гуцульського регіону і виступив з доповіддю на тему: «Роль природо-дослідних установ та організацій у збереженні історико-культурної спадщини Чивчино-Гринявських гір».

На цій секції виступили також з доповідями:

- Володимир Гребенщиків, науковий співробітник Черемошського НПП на тему: «Перспективи функціонування та розвитку НПП «Черемошський» (Фото-8).
- Заступник директора Карпатського НПП Олександр Киселюк на тему: «Результат впровадження проекту «Збереження Карпатських пралісів» у 2014 році та проведені роботи в 2015 році» та ін.



*Фото 7. Виступ Івана Зеленчука
старшого наукового співробітника
Відділення Філія Гуцульщина*



*Фото 8. Виступає працівник
Черемошського НПП Володимир
Гребенщиків*

Чимало на даній та інших секціях науково-практичної конференції було зроблено змістовних, глибоко-наукових доповідей іншими учасниками цього наукового форуму, що відбувався в рамках XXII Гуцульського фестивалю на Надвірнянщині.

Чільне місце в організації підготовки проведення даної конференції займали її співорганізатори: відділення «Філія Гуцульщина» Науково-дослідного інституту українознавства МОН України та відділ освіти Надвірнянської РДА. Це, звичайно, дало свої відповідні результати. Конференція проведена на належному організаційному та науковому рівнях. На ній було заслухано понад 60 доповідей і привітань. Учасниками конференції прийнято Звернення до Президента України, Верховної Ради і Кабінету міністрів та рекомендації регіональним і місцевим органам

самоврядування, виконавчої влади, органам освіти, культури, громадським організаціям Гуцульського регіону щодо практичної реалізації обговорюваних на конференції проблем.

Цим самим було закладено певні позитивні основи для подальшого проведення фестивалю впродовж наступних двох днів і визначено завдання щодо подальшого вдосконалення національно-патріотичного, природо-екологічного та морально-правового виховання населення Гуцульського краю, як важливого чинника збереження цілісності України, її природних ресурсів та історико-культурних надбань.

XXII Гуцульський фестиваль відбувся на належному організаційному та культурно-мистецькому рівнях, з участю на ньому багатьох гостей Зарубіжжя. На фестиваль прибули гості з країн Прибалтики, Польщі, Молдови, Румунії, Словаччини, Чехії, а також Канади, США, Японії і, навіть, декотро з них брав участь у фестивалевих діях.

Кількість присутніх на фестивалі становила біля десяти тисяч осіб. Це вже вкотре є підтвердженням того, що гуцульські фестивалі набули статусу міжнародних і цей їх рівень слід збагачувати та утверджувати сучасним і наступним поколінням цього закутку української землі – гуцулам. Адже ж все зараз визріває твердження: «Доки проводяться гуцульські фестивалі – до того часу житиме Гуцульщина». І це має під собою певний ґрунт, оскільки чогось аналогічного, щоби могло замінити гуцульські фестивалі з науковими конференціями в їх рамках, немає нині й не передбачається на майбутнє. В них закладено потужний науково-інтелектуальний потенціал, якого немає в інших формах існуючих масових заходів. Тому проведення гуцульських фестивалів у такому ж їх форматі слід продовжувати та вдосконалювати в подальші часи.

Завідувач Відділення

«Філія Гуцульщина» НДІУ

П. Шкрібляк